

ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์

ศักยภาพขององค์กรชุมชน ในการจัดการกองทุนหมุนเวียน

ชื่อผู้เขียน

นายชาติชาย มณีกาญจน์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พศิน แต่งจวง ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาค กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการบริหาร/จัดการกองทุนหมุนเวียน โดยได้คัดเลือกเพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ บ้านแซ่ซ้อน หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยยาบ ตำบลแก่งบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียน และได้ประมณผลสำเร็จในการบริหาร/จัดการกองทุนหมุนเวียนเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำแนกได้ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา โครงสร้างทางสังคม และบทบาทขององค์กรชุมชนในการจัดการกองทุนหมุนเวียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัดขององค์กรชุมชนในการจัดการกองทุนหมุนเวียน

วิธีการ

การรวบรวมเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus groups) การสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษาพบว่า องค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งเริ่มต้นด้วยการ เสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชน ให้ตระหนักและ เข้าใจถึงปัญหา ให้เขาได้มีโอกาส ร่วมคิด ในประเด็นปัญหาต่าง ๆ และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาตนเอง ตลอดทั้งการมีส่วนในการ สนับสนุนปัจจัยเอื้อต่าง ๆ ในการแก้ปัญหานั้น ๆ ประชาชนในชุมชนเองก็ได้รับประสบการณ์ และมีความไว้วางใจที่ได้มีส่วนช่วยเหลือซึ่งกันและกันร่วมกับองค์กรชุมชนของเขาเอง ในฐานะที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการเอาชนะต่อปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านสังคมและ เศรษฐกิจ

เงินกองทุนหมุนเวียน เป็นกองทุนที่อยู่ภายใต้การดูแลและการบริหาร/จัดการของคณะกรรมการชุมชน เพื่อที่จะ ให้สมาชิกของกองทุนกู้ยืมเป็นสิน เชื้อและสนับสนุนกิจกรรมเสริมรายได้ กองทุนหมุนเวียนนี้ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่า ดำเนินการบรรลุผลสำเร็จดี เนื่องจากการบริหาร/จัดการ ที่ดี จนสามารถให้การสนับสนุนด้านการ เงินแก่สมาชิก และยิ่งกว่านั้นยัง ได้ขยายผลประโยชน์อื่น ๆ ในด้านการบริการชุมชนอีกด้วย มีการขยายจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินกองทุนหมุนเวียนด้วยระบบการจัดการที่ดี และความร่วมมือที่ดีของสมาชิก ซึ่งทุกคนมี โอกาสที่จะพิจารณา ปรับปรุงระเบียบกฎ เกณฑ์ต่าง ๆ ระบบงานและกำหนดแผนร่วมกัน

ผลจากการศึกษาวิจัยยังพบอีกว่า การที่สมาชิกกองทุนหมุนเวียน ได้พิจารณาตัดสินใจ เรื่องต่าง ๆ เอง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในการบริหาร/จัดการของ กองทุน เพราะว่าสมาชิกสามารถที่จะแบ่งผลกำไร เก็บไว้ เพิ่มเป็นกองทุนเพื่อ เก็บเกี่ยวผลให้เกิด ประโยชน์ต่อกองทุน และ ใช้เป็นเงินทุนสนับสนุนสนองต่อความต้องการของสมาชิกได้อย่างสูงสุด ความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ควรต้อง เริ่มต้นจากภายในชุมชนเอง องค์กรภายนอก (ทั้งองค์กรของรัฐ และ เอกชน) จะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ก่อให้เกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลง และ เป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ชุมชนเท่านั้น

ผลจากการศึกษาวิจัยยังได้พบอีกว่า องค์ประกอบสำคัญ 12 ประการ ที่ทำให้องค์กรชุมชน มีศักยภาพในการบริหาร/จัดการกองทุนหมุนเวียน คือ สมาชิก/ประชาชน.....

1. ต้องมีความเข้าใจและการยอมรับร่วมกันในปัญหาและการแก้ปัญหา
2. ต้องมีความไว้วางใจในผู้นำชุมชนของเขา
3. ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
4. ต้องได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน
5. ต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน
6. ต้องมีความเสียสละและทุ่มเทเพื่อส่วนรวม
7. ต้องมีข้อมูลเพียงพอเพื่อประกอบการตัดสินใจ
8. ต้องเข้าใจในเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน
9. ต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินการ
10. ต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ
11. ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและคุณธรรม
12. ต้องมีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับศักยภาพขององค์กรชุมชน ในการบริหาร/จัดการกองทุนหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น คือ ควรต้องเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยชุมชนเอง เลือกตั้งคณะกรรมการเอง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มสมาชิก ในการเข้าบริหาร/จัดการกองทุน องค์กรภายนอกจะต้องเข้าใจสภาพและความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ และพัฒนาส่งเสริมขีดความสามารถในด้านการบริหาร/จัดการกองทุนตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละชุมชน

Thesis Title The Potential of Community Organization in the
Revolving Fund Management

Author Mr. Chatchai Maneeakarn

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee : Assist. Prof. Dr. Phasina Tangchuang Chairman
Assoc. Prof. Dr. Cherdla suntornwipart Member
Assist. Prof. Dr. Anurak Punyanuwat Member

Abstract

The purpose of this paper is to provide a more significant issues related to the specific study of the potentiality of the Community Organization which has accomplished the Revolving Fund implementation. A saving group of Shae Shon Village, Huay Yab sub-district, Baan Thi district, Lampoon was selected as a case study to find out what and how they have done to obtain accomplishment through the whole process of Revolving Loan Fund implementation that be accepted by the government agencies, NGOs, and the villages.

The major objectives of this study are determined into 2 areas as follows :

1. To study how stronger grassroots groups, community structure, and the significant roles and functions of local organization in the whole process of the revolving fund implementation.

2. To study their problems and limitations concerning the management of the revolving fund.

Specific Methods of Study

The study has been done by using a tool or instrument which satisfies all items in details. Spending time with focus groups discussion/sharing, interviewing, observing the differences, and information from reports and documents.

It is discovered from the study that the local organization has played a tremendous roles in solving the problems of the community. Of course, it begins with creating awareness to the people to know, understand, and perceive their problems encountered. Let the people have determine to the solutions by themselves. Including to let them willing to contribute their resources to solve the problems.

Looking at discussions, as well as observations in communities, it is obvious that the people in communities have experienced and coalition in their participation of self help as they are members of their community organization. It is also discovered that some widely ranging feelings and perceptions about effort in collaboration for their communities.

As the revolving fund is a tool that gives the poorest economically active people in a community the chance to implement and supervise by the community committee. This fund has offered loans in varying amounts, depending on opportunity, need, and feasibility that they are able to gain more income. The revolving fund has proved that

it is one practical way to address the critical issues which can be successful. Of course, revolving loan fund is not the total answers to solve all problems, but it is opening up possibilities of economic or income generation. It is also a good opportunity to expand excellent program to others and sustainable income for the initial members.

It is also found out from this study that all the members of revolving fund can make their own decision and initially create their thoughts which is the core value of people organization. So revolving fund can encourage greater economic independence, and can lead toward a sustainable program that has the capacity to help a huge number of people over time. In addition, there are lessons learned that revolving fund has encouraged initiative and creativity for all community people. The outside agencies (Both GOs and NGOs) will just work alongside with them, provide leadership training as a change agent and facilitator.

In brief, there are 12 major elements that the community organization can properly carry out such an effective revolving fund. The community people/members must...

1. Have mutual understanding and acceptance at certain level in the process of problem-solving
2. Trust and have confidence their leaders.
3. Have close relationship among themselves.
4. Have benefits to the whole community.
5. Willing and have ownership feelings together.
6. Work together with high commitment.

7. Have adequate data and information related to the program.
8. Understand ultimate goals and objectives clearly.
9. Participate in the whole process of determination and problem-solving.
10. Participate in all activities with their willingness.
11. Be integrity and moral principles.
12. Be perceptible in the whole process of project/program implementation, including certain roles and responsibilities.

The specific recommendations for this study of revolving fund implementation is that the community organization must be established by the people in their own community, selected its committee and members by themselves due to they will be their representatives in the program implementation and management. The outside agencies need to create space for them to keep oppressive powers at bay. A desirable role is that of networking and advocacy in order to provide appropriate assistance in technology and leadership program to be able to emphasize the strengthening of all aspects of the community organization.